הלכה · משנה תורה · מפרשים · מלאכת שלמה · ספר הפלאה

מלאכת שלמה על משנה תורה, הלכות נזירות

רבי שלמה חכים

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

מלאכת שלמה על משנה תורה, הלכות נזירות

רבי שלמה חכים

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/מלאכת-שלמה-על-משנה-תורה-הלכות-נזירות/
הקובץ נוצר ב־22 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה יז 4
פרק ז 4
הלכה ז 4

פרק א

הלכה יז

אמר הריני נזיר כשיהיה לי ולד כו'. נסתפק הרב מל"מ ז"ל באומר הריני נזיר לכשיהיה לי בן או בת וילדה טומטום מהו מי אמרינן כיון דלבן או לבת הוי נזיר כי ילדה טומטום הוי נזיר ודאי דהא בין הכי ובין הכי קבל הנזירות או דילמא טעמא דאמרינן דכשאמר לכשיהיה לי בן וילדה טומטום דאינו נזיר לאו משום דדילמא נקבה היא וכו' וא"כ אף דקאמר לכשיהיה לי בן או בת לא היה דעתו אלא לבן ודאי או לנקבה ודאית ע"כ.

ולענ"ד נראה להביא ראיה ממתני' דפ' מי שמת (בבא בתרא דף ק"מ ע"ב) והכי איתא התם מי שהניח בנים ובנות וטומטום בזמן דהנכסים מרובים הזכרים דוחין אותו אצל הנקבות האומר אם תלד אשתי זכר יטול מנה ילדה זכר נוטל מנה אם נקבה תיטול מאתיים ילדה נקבה נוטלת מאתיים זכר מנה אם נקבה מאתיים וילדה זכר ונקבה הזכר נוטל מנה ונקבה מאתיים ילדה טומטום אינו נוטל ופריך בש"ס דוחין אותו ושקל כבת הא קתני סיפא ילדה טומטום אינו נוטל אמר אביי דוחין אותו ואין לו ורבא אמר דוחין אותו ויש לו וסיפא אתאן לרשב"ג ופי' רשב"ם ז"ל דרשב"ג ס"ל דטומטום בריה בפני עצמה היא יעו"ש והשתא לפי המונח שהניח הרב ז"ל דטומטום הוא ספק זכר ספק נקבה א"כ קשה היינו תנא קמא דס"ל דזכרים דוחין אותו אצל הנקבות ויש לו וא"כ ילדה טומטום יש לו והך סיפא קאי לאם זכר מנה ואם נקבה מאתיים וכפי' רשב"ם ז"ל דאו או קתני נמצא דאם ילדה זכר נוטל הזכר מנה ואם נקבה מאתיים ואם טומטום נמי נוטל ולא אמרינן שלא היה דעתו אלא לזכר ודאי ולנקבה ודאית וה"נ הכי ועיין בפ"ח מהל' זכיה ומתנה ודוק היטב.

פרק ז

הלכה ז

אע"פ שבכל אלו הוא טמא טומאת ז' אינו מגלח תגלחת טומאה וכו'. והראב"ד בפ"ג מהל' טומאת מת כתב דעל רביעית דם הנזיר מגלח על אהילו שלא כדברי רבינו שפי' דאין הנזיר מגלח על טומאת רביעית דם יעו"ש ודע שהתוס' בפ' מי שמתו (ברכות דף י"ט) ד"ה מדלגין היינו על גבי ארונות וכו' הקשו לרש"י ז"ל שפי' גולל היינו כיסוי של ארון מהא דתניא וכל אשר יגע על פני השדה לרבות גולל ודופק וא"כ גם הגולל מטמא באהל ואיך היו מדלגין ותי' דלא קשה דהא תניא בשמחות כל טומאה שאין הנזיר מגלח עליה אין כהן מוזהר עליה וגולל ודופק אין נזיר מוזהר עליה כדתניא בפ' כהן גדול דנזיר

והיה אומר רבינו תם ז"ל דליתי להני כללי דהא אמרינן התם רביעית דם אין הנזיר מגלח עלה עד שיהא חצי לוג ואפ"ה כהן מוזהר עליה כדאמרינן בפ' בהמה המקשה רביעית דם הבא מב' מתים טמא ומפקינן לה מעל כל נפשות מת לא יבא וכו' יעו"ש.

ואני לא זכיתי להבין ראיה זו דהא הך דרשה ר' עקיבא הוא דדריש לה והוא לשיטתיה אזיל דס"ל דרביעית דם הבא מב' מתים נזיר מגלח עליו כדמוכח בפ' כהן גדול (נזיר דף נ"ב) דאיבעיא התם אפיסקא דשדרה והגולגולת אי שדרה וגולגולת או דילמא או שדרה או גולגולת ת"ש ממניינא ומה הן ו' דברים שר"ע מטמא וחכמים מטהרים על אבר מן המת שבא מב' מתים ועל אבר מן החי שבא מב' בני אדם ועל חצי קב עצמות שבא מב' מתים ועל רביעית דם הבא מב' מתים וכו' והשדרה והגולגולת ואי ס"ד שדרה או גולגולת הני ז' הויין וכו' ואי בעית אימא כי קתני כל היכא דהנזיר מגלח על אהילו לאפוקי עצם כשעורה דלא ואי בעית אימא כי קתני כל היכא דהדר ביה לאפוקי רביעית דלא הדר ביה דא"ל רבי לבר קפרא לא תשנה רביעית דם בחזרה שהרי לימודו בידו ועוד המקרא מסייעו ועל כל נפשות מת לא יבא ע"כ ופי' רש"י ז"ל ד"ה שהרי לימודו בידו וז"ל למודו ערוך כך שהוא מטמא והנזיר מגלח וחכמים אומרים כשהוא בא ממת אחד הרי זה מטמא באהל אבל אין הנזיר מגלח עד שיהא בו רביעית לוג עד כאן ונראה דט"ס הוא וצ"ל חצי לוג וכן כתבו התוס' יעו"ש והרב בצלאל בשיטה לנזיר הביא משם תוספי הרא"ש וז"ל כי קתני וכו' וקשה דבמתני' מוכח ר"ע דנזיר מגלח על רביעית דם מק"ו דעצם כשעורה ודיו לבא מן הדין להיות כנדון וצ"ל לפי הך שינויא דודאי ר"ע גמרא גמיר דנזיר מגלח על רביעית דם ואף על אהילו ובמתני' לדבריו דר' אליעזר קאמר עכ"ל הרי בפירוש דר"ע ס"ל דנזיר מגלח על רביעית דם וא"כ שפיר חזי הך דפ' בהמה המקשה (א"ה עיין בס' בית ישחק בפירקין יעו"ש).